

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput V. De Gregorio Theologo: utque Theodosius Ecclesias ei tradidit:
Demophilo, unà cum iis qui consubstantialem Patri Filium negabant,
exturbato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

tumultuari, ita ut populi in variis seetas A
divisi essent, ac præcipue Constantino-
poli. Cum igitur apud eum reputasset, satius
esset, ut suam de Divinitate sententiam
ipse subditis suis palam prædicaret, ne
vix inferre videretur, repente invitit
quid colendum esset præcipiendo; The-
salonicæ positus, legem dedit ad popu-
lum urbis Constantinopolitanae. Perpen-
debat enim animo, fore ut illinc tan-
quam ex arce totius Imperii, rescriptum
suum reliquis quoque civitatibus brevi
innotesceret. Significabat autem eo
rescripto, velle se ut omnes subditi sui
eam religionem lequierentur, quam Pe-
trus Apostolorum princeps Romanis ab
initio tradidisset; & quam eo tempore
Damasus Romanæ urbis Episcopus, ac
Petrus Alexandrinus servarent. Utque
eorum duntaxat Ecclesiæ qui Divinam
Trinitatem æquali honore colerent,
Catholica nominaretur: qui verò aliter
fentirent, hæretici dicerentur, infames
que essent, seque scirent suppicio affi-
cendi.

B eiς διαφόρος αἵρεσις μεμεσίδις, καὶ μη.
σα αὐτὰ τὴν κανταύνεπολιν λεγόμεν.
νῷ ἡ ἀμενον ἔναι, περιστρέψας τὴν
τοποῦς οὐ έχει φέρει τὸ Σεῖον δέξιον, εἰς
μη βιβλεῖς δοκεῖν αὐθόρον ἐπιβάντα τοῦ
γάμων Θρησκεύειν, νόμον δὲ τοῦ θεολόγου
περιστρέψας τῷ δήμῳ κανταύνεπολεῖς
συνεῖδε γῆ σύνθετε, ὡς διό τῷ αὐτοῦ
λεωφόρῳ τῆς πάσος ιστονός, καὶ ταῖς αἱραῖς
πόλεστ δήλων ἔστεδε εἰς τάχια τὸν γραφεῖον
ἔδηλον ἡ διά ταύτης, βελεδός πάντας τοῦ
δέχομέντος Θρησκεύειν, ὡς ἐξ δέχεσθαι
μαίους παρέδωκε Πέτρος ὁ κορυφαῖος τὸν
δότος ὄλων ἐφύλαττον ἢ τότε δάμαστος οὗ
μης ἐπίσκοπος, καὶ Πέτρος ὁ ἀλεξανδρεῖος
μόνων τὲ τῶν ισόπομον τείᾳα θείαν θρη-
σκεύνων, καθολικὴν τὴν ἐκκλησίαν διδι-
ζεῖται ἐν τῇ ταῦτα δοξάζοντας, καὶ π
μαρίαν πεσσοδέχεται.

CAPUT V.

*De Gregorio Theologo: utque Theodosius
Ecclesiæ et tradidit: Demophilo, una cum
iis qui consubstantiale Patri Filium ne-
gabant, exturbato.*

Hac constitutione promulgata, haud multo post venit Constantinopolim. Porro ea tempestate Ariani adiude Ecclesiæ potiebantur, quibus præterat Demophilus. Gregorius vero Nazianzenus, iis præsidebat qui Trinitatem consubstantialem profitebantur. Hic in exigua quadam domo, quæ per quosdam ejusdem fidei homines, tum ipsi, tum iis qui eandem religionem sequabantur, in Ecclesiæ speciem comutata fuerat, collectas agebat. Sequenti vero tempore, præ cæteris regiæ urbis Ecclesiæ illustris hæc fuit, & nunc quoque est: non solum ob structuræ elegantiam atque amplitudinem, verum etiam ob affidas quæ ex divini numinis præsentia illic percipiuntur utilitates. Etenim divina vis, tam vigilantibus, quam in somnis, manifestam ibi se exhibens, multis sacerdotibus qui vel morbo, vel diversis casibus premebantur, suppetias tulit. Creditur autem hæc

C

ΚΕΦ. 4.

Περὶ γρηγορίου Φ Θεολόγου, καὶ ὅτι δηλοῦ ταῦτα εὐλογεῖσι
δίδων Θεοδόσιος, ἵξεισας μηδέποτε τούτην
οἰνην πατερὶ δούλῳ ζευγαῖς τετέλει.

T Aῦτα νομοθεῖσας, & πολὺ ψεύτοι
ῆκεν εἰς κανταύνεπολιν ἐκεῖτε
ἢ τῶν ἐκκλησιῶν ἐπι, οἱ τὰ δέρεις Φρονεῖτε,
ῶν ἕγειτο δημόσιοι. Κρυπτεῖσθαι
ταῖαινται, προίσαλο τὸν ομορφοῖς τείᾳα
δοξαζόντων ἐκκλησιάζει ἢ ἐν σκοτειᾷ
κρῶ, παρέ ομοδόξων αὐτῷ τε καὶ τῷ
μοίως Θρησκεύετον εἰς ἐυκήριον οἷον καλα-
σιδιαδέντι. μηδὲ ταῦτα φειφαίνει τὸ
οὐ τῇ πόλει νεώς γέγονεν δοῦτ, καὶ εἴπει
μόνον οἰκοδόμημάτων κατέλειτε γέμετε
ἄλλα καὶ συαργῶν θεοφανεῖν ἀδελεῖαι
προφανομένην γῆ σύνθετε θεία δημασία
πτασ τε καὶ εἰς ὄντες φασι, πολλοὶ πολλα-
κις νόσοις καὶ φειπετεῖαις περιπολοῦνται
καρμινῶν ἐπημικές πεπίσθιται ἢ ταῦτα

τὸν Θεόν μηδέσα μασίαν τὴν ἀγίαν παρθε-
νεῖαν ταῦτην ὁ Ἐπίφανες^ο αναστοίαν δὲ
ταῦτα τὸν ἐκκλησίαν ὄνομάζειν, ὡς μὲν
οὐρανον, καθόπι τὸ δόγμα τὸν εἰκασίαν σωόδε
τεπλωκός πόδην ἐπὶ κανταλινώπολει καὶ τεθνη-
κός, ὡς εἰπεῖν, διὰ τὴν δύναμιν τῷ ἑτεροδέ-
ξιν, ἐνθάδε διέτην καὶ ανεβίωσις τῷ γρηγο-
ρεινόγων· ὡς ἢ πιῶν ἀληθῆ λέγενον χειρο-
μόνων ἀκήκοε, ἐκκλησία^ο Θεολόγος^ο Σταύρος, γυνὴ^ο
γυναιων διπλὸν τὸν εἰσερχόμενον κατεπεσσα,
εἰβαθετέθυκε· καὶ νῦν ἡ τοῦ πάντων ἐνχήσ
ἐπ' αὐτῇ ψυχομήριν ανέζησε, καὶ σὺν τῷ βρέ-
ψισταθῇ· ὡς ὁ Ἐπίφανες^ο ἐπέσθεν συμ-
βάντι, ταῦτα ἔλαχε τὴν αφεσηγορίαν ἐξ
ἐκείνου τὸπο^ο. Ἐπεὶ μὲν τάπτει τοιετ^ο
επέπινθν φέρετ^ο λόγο^ο, ὡς ἡ Βασιλεὺς πέμ-
ψας τοὺς δημόφιλους, ἐπέλθοσεν αὐτὸν καὶ
τὸ δόγμα τὸν εἰκασίαν σωόδε τηρησθεῖν,
καὶ τὸν λαὸν εἰς ὁμόνοιαν ἀγενεῖ, ἢ τὸν ἐκ-
κλησιῶν τασκαρεῖν· ὁ δὲ, τὸ πλῆθο^ο συκα-
λεσας, τὴν Βασιλέως ἐδήλωσε γνώμη.
καὶ εἰς τὴν υἱερείαν τοῦ τῷ τειχῶν ἐκκλη-
σιῶν αφεγόρθυσεν· ἐπει τοι^ο, εφη, Ἐπί-
φανει νόμο^ο, εἴαν ὑμᾶς διώκωσιν ἐπὶ τῆς πό-
λεως ταύτης· Φεύγετε εἰς τὴν ἀλλι^ο τοιάδε
περούπων. ἐξ ἐκείνης τοῦ τὸ πόλεως ἐκκλη-
σιας εἰσιν αὐτῷ ἐκαὶ λέπι^ο ὁ πάλαι τοῦτο
τῷ δρεπει τὴν ἀλεξανδρείων ἐκκλησίαν Ἐπί-
φανετ^ο εἰσελθεις γό, ὡς εἰρητ^ο, Φυγατες εἰς
καὶ μετανέπολιν ἐλθὼν, ἐνθάδε διέτησεν.
ηπολιπόνιων ἐτὴν ἐκκλησίαν τῶν αἵματο^ο δη-
μόφιλου, εἰσελθὼν ὁ Βασιλεὺς πόλει^ο καὶ τὸ
δέ ἐκείνη, σθετ^ο εὐχήπριάς οἰκετευθεό^ο οι
καθαδα ὁμοόστιον πρεσβευόντες· ἔτ^ο ταῦτα
τὸν ὑγραλανός τὸν τεμέπιον, καὶ θεοδόσιο^ο
τὸ πέπτον Ἐπάτμιον· τεοσαραγκον δὲ, αφ
τὸν ἐκκλησιῶν ἐκράτησαν οι δρός τῆς
δρεπει αἱρέσεως.

Κεφ. 5.

Πηγὴ πάτη αρετανοῦ καὶ ἔτει τοῦ Πινακού τοῦ Δημήτρου^ο καὶ τοῦ τοῦ
τοῦ Βασιλία ταράποτας τοῦ αἵματο^ο δημόφιλος.

Ἐπί δὲ ἔτοι πλῆθο^ο ὄντες ἐπὶ τῆς καν-
ταλίας καὶ χάλεπ^ο ροπῆς αἰδεέστε-

A esse sacra Virgo Maria Dei mater. Sic enim apparere solet. Porro hanc Ecclesiam Anastasiam nominant, ob id, meā quidem sententiā, quod Nicēna Synodi doctrina per potentiam hereticorum oppressa jam, utque ita dicam, intermorta, Gregorij concionibus in eo loco suscitata revixerit. Sive, ut ex aliis audiui, qui se verum dicere asseverabant, eo quod dum populus collectas ibi celebraret, mulier quædam prægnans ex superiori portico delapsa, illico expiravit. Facta autem ab omnibus oratione super ejus funere, confessim revixit, & una cum fœtu servata est. Ex miraculo igitur quod divinitus illuc contigerat, locus hic deinceps appellacionem istam sortitus est. Et hujus quidem rei talis causa extitisse, multorum sermonibus etiamnum memoratur. Cæterum Imperator per internuntios mandavit Demophilo, ut Nicēni Concilii fidem tequeretur, & populum ad concordiam revocaret: si minus, Ecclesiis cederet. Qui statim convocatā populi multitudine, preceptum Imperatoris eis exposuit: & postridie extra urbem se collectas celebraturum pronuntiavit. Quandoquidem, inquit, divina lex jubet: Si vos persecuti fuerint ex hac urbe, fugite in aliam. Hæc cum dixisset, populum extra urbem deinceps collegit: & una cum illo Lucius, qui olim ab Ariani Alexandria Ecclesiæ Episcopus fuerat constitutus. Inde enim expulitus, ut supra retulimus, cum fugisset Constantinopolim, in ea urbe morabatur. Cum igitur Demophilus una cum suis Ecclesiâ abscessisset, Imperator in eam ingressus, Deum oravit. Atque ex eo tempore hi qui Trinitatem consubstantiale profitebantur, Ecclesiæ obtinuerunt. Annus autem hic erat, quo Gratianus quintus, & Theodosius primum Consulatum gessere: ex quo vero Ariani Ecclesiæ occupaverant, quadragesimus.

CAPUT VI.

De Ariani, & de Eunomio qui tum maxi-
me florebar: & de sancti Amphiliocij in
loquendo libertate, qua erga Imperato-
rem usus est.

A Riani tamen, cum adhuc multitu-
dine abundarent ob Constantijac
Uuuu iii